

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 45/26

Luxemburg 24. marca 2026

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-521/21 | Rzecznik Praw Obywatelskich (Vylúčenie sudcu všeobecného súdu)

Právny štát: nezrovnalosť, ku ktorej došlo pri vymenovaní sudcu, sama osebe nestačí na prijatie záveru, že tento sudca nie je nezávislý; je potrebné komplexné posúdenie všetkých okolností týkajúcich sa vymenovania tohto sudcu

Účasť poľskej Štátnej súdnej rady, zriadenej v rámci reformy poľského súdneho systému, na postupe vymenovania sudcu a absencia účinného súdneho prostriedku nápravy pre neúspešných kandidátov samy osebe nestačia na vylúčenie tohto sudcu z rozhodovania

V Poľsku jedna strana občianskoprávneho konania požiadala o vylúčenie sudkyne, ktorej bola táto vec pridelená, z rozhodovania vo veci, keďže jej vymenovanie odporučila Štátna súdna rada (ďalej len „KRS“), ktorej nové zloženie neposkytuje dostatočné záruky nezávislosti od výkonnej a zákonodarnej moci. Súdny dvor pripomenul, že vnútroštátne súdy musia mať v rámci postupu vylúčenia možnosť preskúmať zákonnosť postupu vymenovania sudcov a overiť, či títo spĺňajú požiadavky vyplývajúce z práva Únie. Podľa Súdneho dvora môžu požiadavku súdu zriadeného vopred zákonom spochybniť len také nezrovnalosti, ktoré svojou povahou a závažnosťou môžu, ak sa posudzujú ako celok, vytvoriť skutočné riziko zasahovania iných zložiek moci do postupu vymenovania a vyvolať u osôb podliehajúcich súdnej právomoci oprávnené pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti dotknutého sudcu. Účasť KRS v jej novom zložení na postupe vymenovania alebo neexistencia účinného súdneho prostriedku nápravy pre neúspešných kandidátov, posudzované samostatne alebo spoločne, nestačia na to, aby bola dotknutá sudkyňa vylúčená z rozhodovania.

Jedna zo strán v občianskoprávnom konaní pred poľským súdom požiadala o vylúčenie sudkyne, ktorej bola táto vec pridelená, z rozhodovania, keďže sa domnievala, že jej vymenovanie do tejto funkcie nebolo platné.

Toto tvrdenie vychádza zo skutočnosti, že jej kandidatúru navrhla KRS vo svojom novom zložení vychádzajúcom z reformy poľského súdneho systému, ktorá je problematická z hľadiska záruky súdnej nezávislosti a hodnoty právneho štátu. Súdny dvor totiž rozhodol, že tento orgán bol zriadený v rozpore so základnými ústavnými zásadami poľského práva a nezaručuje nezávislosť a nestrannosť, ktoré vyžaduje najmä právo Únie.¹ Poľské právo navyše zakazuje vnútroštátnym súdom posudzovať zákonnosť postupu vymenovania sudcov. Tento zákaz sa uplatňuje na senát poľského Najvyššieho súdu pre mimoriadne preskúmanie a veci verejné, a to aj napriek tomu, že tento senát je v Poľsku jediným súdom príslušným v otázkach vylúčenia sudcu z dôvodu nedostatku nezávislosti, ako aj v otázkach odvolaní podaných neúspešnými kandidátmi v rámci postupu vymenovania do funkcie sudcu. Navyše tento senát sa skladá aj zo sudcov vymenovaných na návrh KRS v jej novom zložení.²

Súd, ktorý preskúmava návrh na vylúčenie, sa obrátil na Súdny dvor. Vnútroštátny súd sa pýtal, či rozhodovacie zloženie zahŕňajúce sudkyňu vymenovanú v dôsledku postupu, do ktorého bola zapojená KRS v jej novom zložení a ktorý zbavuje neúspešných kandidátov účinného súdneho prostriedku nápravy, možno považovať za nezávislý a nestranný súd zriadený zákonom v zmysle práva Únie³.

Súdny dvor pripomenul, že postup vymenovania sudcov patrí medzi záruky, ktorých cieľom je predchádzať akémukoľvek narušeniu nezávislosti a ich nestrannosti sudcov. **Vnútroštátne sudy preto musia mať možnosť preskúmať zákonnosť postupu vymenovania a overiť, či príslušný sudca spĺňa požiadavku nezávislého, nestranného a zákonom zriadeného súdu.**⁴

Súdny dvor ďalej spresnil, že požiadavku súdu zriadeného vopred zákonom môžu spochybniť len také nezrovnalosti, ktoré svojou povahou a závažnosťou môžu, ak sa posudzujú ako celok, vytvoriť skutočné riziko zasahovania iných zložiek moci do postupu vymenovania a môžu vyvolať u osôb podliehajúcich súdnej právomoci oprávnené pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti dotknutej sudkyne. Vnútroštátny súd, ktorému bol predložený návrh na vylúčenie, musí preto **posúdiť všetky okolnosti týkajúce sa tohto vymenovania, aby zistil, či môžu u občanov vyvolať takéto pochybnosti.** Súdny dvor však zastával názor, že **ani účasť KRS v jej novom zložení na postupe vymenovania, ani absencia účinného súdneho prostriedku nápravy pre neúspešných kandidátov – posudzované samostatne či spolu – nestačia na to, aby bolo možné vyhlásiť vylúčenie dotknutej sudkyne.**

Súdny dvor napokon konštatoval, že s cieľom obnoviť dôveru verejnosti v súdny systém a zabezpečiť dodržiavanie zásady deľby moci **Poľsku prislúcha zaviesť normatívny rámec, ktorý by s ohľadom na povahu a závažnosť nezrovnalostí, ku ktorým došlo počas postupu vymenovania sudcov, umožňoval posúdiť možnosti osôb nezákonne vymenovaných do sudcovských funkcií naďalej vykonávať svoje funkcie.**⁵

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol vec v súlade s rozhodnutím Súdného dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie rozsudku a jeho prípadné zhrnutie](#) sa uverejňujú na internetovej adrese CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

¹ Pozri v tomto zmysle rozsudok Súdného dvora z 15. júla 2021, Komisia/Poľsko (Disciplinárny režim sudcov), [C-791/19](#) (pozri tlačové komuniké [č. 130/21](#)).

² Rozsudok z 21. decembra 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (Zotrvanie v sudcovskej funkcii), [C-718/21](#) (pozri tlačové komuniké [č. 206/23](#)).

³ Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ a článok 47 Charty základných práv Európskej únie.

⁴ V rozsudku z 5. júna 2023, Komisia/Poľsko (Nezávislosť a súkromný život sudcov), [C-204/21](#) (pozri tiež [tlačové komuniké č. 89/23](#)), Súdny dvor okrem iného rozhodol, že Poľsko tým, že prijalo zákaz pre vnútroštátne sudy skúmať dodržanie týchto podmienok, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z práva Únie.

⁵ Viac ako 3 000 sudcov, čo predstavuje približne 30 % sudcovského zboru v Poľsku, bolo vymenovaných na návrh KRS v jej novom zložení, ktorej nezávislosť vyvoláva oprávnené pochybnosti.